

“Iată stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul Meu și va deschide, voi intra la el, și voi cina cu el și el cu Mine” (Apocalipsa 3, 20)

Numărul 38 (2014), Sf. Ap. Andrei, cel Întâi chemat, Ocrotitorul României
Duminica a 30-a după Rusalii (*Dregătorul bogat - Păzirea poruncilor*)

Evanghelia: Luca 18, 18-27*

În vremea aceea un dregător L-a întrebat pe Iisus, zicând: „Învățătorule bun, ce să fac ca să moștenesc viața de veci?” Iar Iisus i-a zis: „De ce-Mi spui bun? Nimeni nu este bun, decât numai unul Dumnezeu. Cunoști poruncile: **Să nu te desfrânezi, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta**“. Iar el a zis: „Pe toate acestea le-am păzit din tinerețea mea“. Și auzind Iisus, i-a zis: „Încă una îți lipsește: Vinde tot ce ai și împarte-le săracilor și vei avea comoară în cer; și vino, urmează-Mi Mie“. Iar el, auzind acestea, s'a întristat, fiindcă era foarte bogat.

Și văzându-l Iisus că s'a întristat, a zis: „Cei ce au bogății, cât de greu vor intra ei în împărăția lui Dumnezeu! Că mai lesne este să treacă o cămilă prin urechile acului decât să intre bogatul în împărăția lui Dumnezeu“. Iar cei ce auzeau au zis: „Și cine poate să se mântuiască?“ Iar El a zis: „Cele ce sunt cu neputință la oameni sunt cu putință la Dumnezeu“.

*)Texte preluate din ediția jubiliară a Sfântului Sinod, 2000, citată pe scurt: Biblia Bartolomeu

Despre neputință și agonisirile intelectuale

Ierom. Rafail (Noica)

Mărturisește tot Vechiul Legământ, ca să nu mai vorbesc de Noul Legământ, că nimenea, dar nimenea este drept înaintea lui Dumnezeu, nimenea a găsit sfințenia, nimenea a găsit slava lui Dumnezeu, nici viața vecinică, toți suntem robi morții. Dar iată că în fiecare din noi trăiește un bogătaș. A, că eu am educație, că eu sunt mai bun decât celălalt, mai frumos decât cineva, mai nu-știu-ce decât altul.

Și așa, comparându-ne și înmagazinând tot felul de cunoștințe, elemente materiale, bani, începem să ne fălim cu câte una, cu câte alta, și așa zice că mai periculos decât toate sunt agonisirile intelectuale, care ne fac să credem că suntem mai înalți decât semenii noștri sau, pe drept cuvânt, mai înalți decât fuseserăm înaintea agonisirilor.

Dar în fața vieții vecinice ce este toată agoniseala noastră? Dacă vine harul, vezi că este nimicnicie; în fața frumuseții pe care ne-o chează Dumnezeu asta devine ca o urâciune care pustiește. Pustiește cum? Prin mândria ce o naște în noi și care ne face tari de cerbice și nu mai intra harul lui Dumnezeu în așa o inimă. Și atunci - fericiți cei săraci cu duhul...

Cine sunt cei săraci cu duhul? Cei pe care harul i-a trezit și văd că, fie că sunt cel mai mare din lumea aceasta sau cel mai mic, dar sunt rob morții, nimic nu am. Și vede cu groază moartea care-i stă înaintea, și că nu poate intra în Împărăția Cerurilor, și că nu poate dobândi viața vecinică. Și de ce e fericit acela? Fiindcă acela este duhul care poate să primească cuvânt de la Dumnezeu: 'Veniti către Mine, cei împovărați, că Eu vă voi odihni pe voi'. Aceștia, cei săraci, sunt oamenii pe care-i poți îmbogăți. Bogătașii spun: Stai că am! – Si păcatul lor ramane.

Atunci când au întrebat Apostolii, uimiți: "Dar cine se va putea mântui?", Hristos a spus: "Ceea ce este cu neputință pentru om este cu putință la Dumnezeu".

Și către această putință nădăjduiește neputința noastră. Și neputința noastră nu putem decât s-o punem în rugăciune: 'Doamne miluiește, Doamne, deschide-mi calea, Doamne, nu mă lasa în ce sunt!'. Dar atunci când îmi voi da seama, cât de cât, de sărăcia mea adevărată, în fața bogățiilor duhovnicești, atunci acest 'Doamne!' devine un strigăt puternic care va înclina urechea lui Dumnezeu, și iată făgăduință: "A ta este deja - deocamdată potențial, zic eu, acum, dar deja – Împărăția cerurilor".

De ce zic “potential”, și de ce zic “deja”? Păi uite că a început calea. Ce face săracul când vede că n-are? Ce zice Troparul Bisericii noastre? “Camara Ta, Mântuitorule, o văd împodobită, dar îmbrăcămintele nu am ca să intru într-însa. Luminează haina sufletului meu...”. Și atunci începe o rugăciune puternică, o rugăciune cu lacrimi, în care plângerile noastre, ca strigătul cel al șoaptei tâlharului de pe cruce, înclină urechea lui Dumnezeu spre mângâiere. Și o tainică mângâiere se naște în sufletul nostru. Apăi nu-i asta a doua fericire? “Fericiti cei ce plâng, că aceia se vor mângâia”.

Și iată că am ajuns pe o altă treaptă, că am început să dobândim o tainică mângâiere, dar o mângâiere din ce în ce mai simțită, care duce la o dorință ca și a lui Petru pe Muntele Schimbării la Față, “să rămânem aicea, să facem trei corturi...” Vrei să rămâi în harul lui Dumnezeu, nu vrei să te mai întorci în ale lumii ăsteia, vrei să cultivi de-acum încolo toate cele dumnezeiești.

Aicea, de multe ori, multe suflete trecând prin clipa asta, părăsesc lumea și devin călugări și călugărițe, pustnici, și se îndepărtează de lume. Nu toți au nevoie de aceasta, nu toți sunt chemați la aceasta; dar calea asta trebuie s-o străbatem toți, lepădarea asta a lumii. Atuncea nu te mai interesează lumea asta, nici să primești fala de la oameni, că toți mor – și eu mor; nu te mai supără dacă primești jignire sau înjosire de la oameni, fiindcă și ei mor, și eu mor. Dar Dumnezeu ce crede de mine? Dar Dumnezeu cum mă vede?(...)

Pocăința? Să nu vă lăsați nici unul din voi opriți nicăieri în drum. Mai ales să nu ne lăsăm opriți la stagiul de moralitate. Cu moralitate și cu stagiile astea primitive devenim buni, mai îndrăgiți de ceilalți, devenim o societate dreaptă, și așa mai departe. Și vă spun că: toate un cer și un pământ! Parafrzez cuvântul poetului, fiindcă Mântuitorul a spus: “Cerul și pământul vor trece”. “Toate un cer și un pământ”, și toate pier! Încă nu am făcut nimic. Sufletele noastre flămânzesc și însețosează de desăvârșirea lui Dumnezeu.

Și e nevoie pentru fiecare dintre noi să găsim măcar începutul acelei căi, măcar acea sărăcie în duh, ca să putem dintr-o inimă îndurerată să simțim adevărul concret al harului, al setei, al foamei acesteia duhovnicești, și să pornim călătoria noastră.

(...) Dacă la orice treaptă pierdem viziunea sărăciei noastre și ne îmbătăm de ce avem, acolo ne-am oprit, și oprindu-ne, și de acolo cădem și se va lua de la noi și ceea ce încă nu avem și ceea ce credem că avem. (Mt. 25, 29).

Vitamine duhovnicești

Despre neam, liniște și sfinți

Liniștea, isihia în limba greacă sau sihăstria în graiul nostru românesc, este un dar divin cu care Dumnezeu a înzestrat întreaga creatură, de la îngeri și oameni până la păsările cerului și florile câmpului. Prin liniște înțelegem armonie, împăcare a creației cu Creatorul ei, a omului cu inima sa, cu conștiința sa, cu semenii săi, cu toată zidirea. Liniștea, atât cea exterioară firească, cât și cea interioară, duhovnicească, formează o însușire vitală a sufletului omenesc, fără de care omul nu poate crește normal... Liniștea, precum o numesc toți Sfinții Părinți, este maica rugăciunii și a multor fapte bune. Nimeni nu se poate ruga lui Dumnezeu cu mintea și inima tulburată de griji, de gânduri și de patimi.(...) Liniștea este mediul ideal în care se nasc sfințenia, arta, cultura.(...)

Poporul român a fost înzestrat din belșug cu acest dar dumnezeiesc care se numește liniște. El a trăit în Carpați ca într-o măreață catedrală, ca într-o minunată sihăstrie naturală, aproape fără egal în lume. De aceea n-a plecat niciodată de acasă, nici n-a râvnit la liniștea și pâinea altuia. De aceea a simțit cu atâta putere întotdeauna în inima lui, dorul casei natale, nostalgia patriei, a cerului, pe care le-a cântat ca puțini alții. De aceea a înălțat atâtea sfinte biserici, sihăstirii și mănăstiri, cum mai rar se pot întâlni în altă țară. Cumințenia, statornicia, omenia, evlavia creștină, mila, iertarea, mulțumirea sufletească, speranța, lăsarea în voia lui Dumnezeu, cântarea, bucuria inimii, trăirea în sânul naturii, toate sunt virtuți ce caracterizează sufletul românului care cresc și se adapă la izvoarele liniștii.

Românul a fost din începuturi om de liniște, suflet celest și curat, împăcat cu Dumnezeu și cu oamenii. El și-a făcut întotdeauna casa pe munte sau pe deal, la marginea pădurii sau în poiană, cât mai aproape de izvor. Ferestrele și le-a împodobit cu flori, pereții cu icoane, din care nu lipsesc niciodată Maica Domnului cu Pruncul în brațe și Sfântul Nicolae cel Blând, protectorii cei mai iubiți ai casei și copiilor săi. Pridvorul casei l-a împodobit cu viță, ograda cu stupi de albine, iar ocolul l-a umplut cu turme de oi și miei. Românul a sacrificat de obicei ordinea impusă, frumosul creat, artificial, impropriu sufletului său, de dragul liniștii și bucuriei interioare, a trăirii sale cât mai în mijlocul naturii. Din această liniște divină, din această armonie și frumusețe nemuritoare au ieșit toate comorile și capodoperele sacre ale neamului, începând de la marii noștri sfinți, domni și eroi, până la sfintele noastre mame; începând de la frumoasele slujbe și picturi bisericesti, până la colinde și la poezia Miorița. Toate sunt rod al liniștii și al păcii sufletești.

(sursa: **Arhimandritul Ioanichie Bălan**, *Vetre de sihăstrie românească*, EIBMBOR, 2001)